

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΓΡΑΠΤΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΕΤΡΑΜΗΝΩΝ 2020-21
Β΄ ΤΑΞΗΣ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΤΕΤΑΡΤΗ 02 ΙΟΥΝΙΟΥ 2021

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Β024

Α΄ ΣΕΙΡΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΛΥΣΕΙΣ
ΕΝΤΕΚΑ (11) ΣΕΛΙΔΕΣ

ΕΡΩΤΗΣΗ Α

1. Να γράψετε στο τετράδιο των απαντήσεών σας τον αριθμό της ερώτησης και δίπλα το γράμμα που δηλώνει την ορθή απάντηση (π.χ. **ι – α** ή **ι – β** κ.λπ.).

Υπάρχει **μόνο μια** ορθή απάντηση.

i. Το οικονομικό πρόβλημα οφείλεται:

α) στην έλλειψη χρημάτων

β) στο γεγονός ότι καμία χώρα δεν μπορεί να αγοράσει τα αγαθά που χρειάζεται

γ) στο γεγονός ότι τα διαθέσιμα αγαθά είναι λίγα σε σύγκριση με τις ανθρώπινες ανάγκες

δ) στην περιορισμένη ποικιλία αγαθών στην αγορά.

ii. Σύμφωνα με το πρόβλημα της Ελαχιστοποίησης της Οικονομικής αρχής:

α) οι καταναλωτές επιδιώκουν να ικανοποιήσουν δεδομένες ανάγκες, με όσο το δυνατό μεγαλύτερο μέρος του εισοδήματός τους

β) οι παραγωγοί επιδιώκουν να παράξουν δεδομένη ποσότητα αγαθών, με όσο το δυνατό μικρότερο κόστος παραγωγής

γ) οι παραγωγοί επιδιώκουν να παράξουν δεδομένη ποσότητα αγαθών, με δεδομένο κόστος παραγωγής

δ) οι καταναλωτές επιδιώκουν να ικανοποιήσουν όσο το δυνατό λιγότερες ανάγκες, με δεδομένο εισόδημα.

iii. Ένα από τα πιο κάτω μέτρα βοηθά στην αναχαίτιση του πληθωρισμού:

α) η μείωση του επιτοκίου

β) η μείωση των φόρων

γ) η μείωση της παραγωγικότητας

δ) η μείωση των μισθών.

iv. Όλα τα είδη του σύγχρονου χρήματος είναι:

α) τα χαρτονομίσματα και τα κέρματα

β) οι καταθέσεις όψεως και τα κέρματα

γ) οι καταθέσεις όψεως τα χαρτονομίσματα και τα κέρματα

δ) το λογιστικό χρήμα και τα χαρτονομίσματα.

v. Ένα από τα πιο κάτω δεν αποτελεί επένδυση για την οικονομία:

α) το κτίσιμο ενός σχολείου

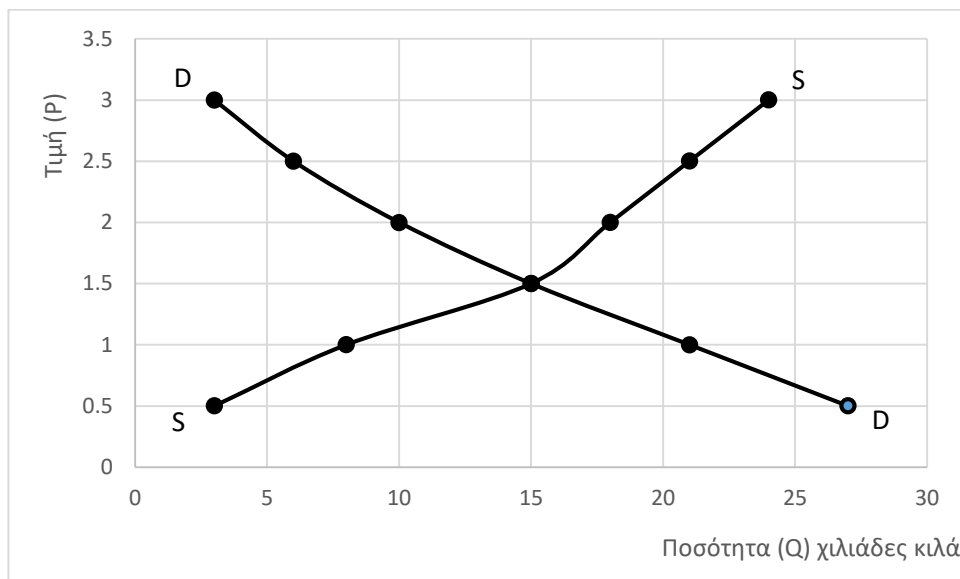
β) η αγορά καινούριου μηχανήματος από μια επιχείρηση

γ) η κατασκευή λιμανιού

δ) η αγορά μετοχών από το χρηματιστήριο.

(5 x 2μ = 10 Μονάδες)

2. Το πιο κάτω διάγραμμα παρουσιάζει την καμπύλη ζήτησης DD και την καμπύλη προσφοράς SS για τα καρπούζια σε μια υποθετική οικονομία:

Να αναφέρετε και να εξηγήσετε πώς θα επηρεάσει το κάθε ένα από τα πιο κάτω γεγονότα:

α) τη ζήτηση ή την προσφορά των καρπουζιών

β) την τιμή και την ποσότητα ισορροπίας των καρπουζιών
(δεν είναι απαραίτητη η διαγραμματική απεικόνιση)

i) η μείωση της τιμής των καρότων (εναλλακτικό αγαθό)

Η μείωση της τιμής των καρότων (εναλλακτικό αγαθό) θα αυξήσει την προσφορά των καρπουζιών *

Η αύξηση της προσφοράς (μετακίνηση καμπύλης προσφοράς προς τα δεξιά) θα μειώσει την τιμή ισορροπίας * και θα αυξήσει την ποσότητα ισορροπίας *

ii) η καταστροφή μεγάλων εκτάσεων καλλιέργειας καρπουζιών

Η καταστροφή μεγάλων εκτάσεων καλλιέργειας καρπουζιών θα μειώσει την προσφορά των καρπουζιών *

Η μείωση της προσφοράς (μετακίνηση καμπύλης προσφοράς προς τα αριστερά) θα αυξήσει την τιμή ισορροπίας * και θα μειώσει την ποσότητα ισορροπίας *

iii) η μείωση της τιμής των πεπονιών (υποκατάστατο αγαθό).

Η μείωση της τιμής των πεπονιών θα μειώσει τη ζήτηση των καρπουζιών *

Η μείωση της ζήτησης (μετακίνηση καμπύλης ζήτησης προς τα αριστερά) θα μειώσει τόσο την τιμή, * όσο και την ποσότητα ισορροπίας. *

Κεφ. 5 Ενότητα 2.5 και Ενότητα 3.5

(9x 1μ = 9 Μονάδες)

3. Να χαρακτηρίσετε το περιεχόμενο των πιο κάτω προτάσεων ως Ορθό ή Λάθος.
Να σημειώσετε το κάθε γράμμα με τον αντίστοιχο χαρακτηρισμό.

- α) Ορθό
- β) Λάθος
- γ) Ορθό
- δ) Λάθος
- ε) Ορθό
- ζ) Λάθος

(6x 1μ = 6 Μονάδες)

(Σύνολο μονάδων 25)

ΕΡΩΤΗΣΗ Β

1. Τα ακόλουθα στοιχεία αναφέρονται σε μια υποθετική οικονομία:

Έτος	Κόστος καλαθιού €	Δείκτης τιμών (ΔΤΚ) Μονάδες	Ρυθμός Πληθωρισμού %
2016 (έτος βάσης)	40.000	100	- *
2017	42.400	106	6
2018	44.000	110	3,77
2019	43.200	108	-1,82

Ζητείται:

- α) να αντιγράψετε στο τετράδιο των απαντήσεών σας και να συμπληρώσετε τον πιο πάνω πίνακα. Να χρησιμοποιήσετε μέχρι δύο δεκαδικά ψηφία
(να γράψετε τους τύπους και να δείξετε τους υπολογισμούς σας)

(Μονάδες 9)

$$\text{Δείκτης τιμών καταναλωτή} = \frac{\text{Κόστος καλαθιού τρέχοντος έτους}}{\text{Κόστος καλαθιού του έτους βάσης}} \times 100 \quad **$$

$$\text{Ρυθμός πληθωρισμού} = \frac{\text{ΔΚΤ τρέχοντος έτους} - \text{ΔΚΤ προηγούμενου έτους}}{\text{ΔΚΤ προηγούμενου έτους}} \times 100 \quad **$$

2016: Έτος βάσης ΔΤΚ = 100 μονάδες *

2017: Ρυθμός πληθωρισμού $6 = \frac{\text{ΔΤΚ } 2017 - 100}{100} \times 100$ ΔΤΚ 2017 = 106 μονάδες **

2017: $106 = \frac{\text{Κόστος καλαθιού } 2017}{40000} \times 100$ Κόστος Καλαθιού 2017 = €42.400 **

$$2018: 110 = \frac{\text{Κόστος καλαθιού 2018}}{40.000} \times 100$$

$$\text{Κόστος Καλαθιού 2018} = \text{€}44.000 \text{ **}$$

$$2018: \text{Ρυθμός πληθωρισμού} = \frac{110-106}{106} \times 100 = 3,77\% \text{ **}$$

$$2019: \text{Δείκτης τιμών καταναλωτή} = \frac{43200}{40000} \times 100 = 108 \text{ μονάδες **}$$

$$2019: \text{Ρυθμός πληθωρισμού} = \frac{118-110}{110} \times 100 = -1,82\% \text{ **}$$

Κεφ. 6 Ενός 5.1.1 σελ 169-173, Ενός 6.2 σελ 176-178

(18 x 0,5μ = 9 Μονάδες)

β) Ο ρυθμός πληθωρισμού το 2020 ήταν 4%. Να εξηγήσετε τι δηλώνει το ποσοστό αυτό
Το ποσοστό δηλώνει ότι το γενικό επίπεδο των τιμών το 2020 *, αυξήθηκε κατά 4%*
από το προηγούμενο έτος, δηλαδή, το 2019. *

Κεφ. 6 Ενός 6.2 σελ 177

(3 x 1μ = 3 Μονάδες)

γ) Ένας εργαζόμενος, το 2016, έπαιρνε ετήσιο χρηματικό εισόδημα €12.000. Να υπολογίσετε πόσο εισόδημα πρέπει να παίρνει το 2018 για να διατηρήσει την αγοραστική του δύναμη.

$$2018: \text{Πραγματικό Εισόδημα} = \frac{\text{Ονομαστικό (Χρηματικό) Εισόδημα}}{\text{Δείκτης τιμών Καταναλωτή}} \times 100 \text{ *}$$

$$12.000 = \frac{\text{Χρηματικό Εισόδημα}}{110} \times 100 \quad \text{Χρηματικό Εισόδημα} = \text{€}13.200 \text{ *}$$

Ο εργαζόμενος, για να μπορέσει να διατηρήσει την αγοραστική του δύναμη, θα πρέπει το 2018, να παίρνει χρηματικό εισόδημα €13.200.

Κεφ. 6 Ενός 6.4 σελ 184

(2 x 1μ = 2 Μονάδες)

2. Η εταιρεία “Ακρόπολις Λτδ” προγραμματίζει την επέκταση του εργοστασίου της, η οποία θα κοστίσει €15 εκατομμύρια. Η αναμενόμενη αύξηση στα κέρδη της εταιρείας από την πιο πάνω επένδυση είναι €1,5 εκατομμύριο.

α) Να υπολογίσετε την αναμενόμενη αποδοτικότητα της επένδυσης
(να γράψετε τον **τύπο** που θα χρησιμοποιήσετε και να δείξετε τους υπολογισμούς σας)

$$\text{Αναμενόμενη απόδοση της επένδυσης} = \frac{\text{Αναμενόμενο όφελος από την επένδυση}}{\text{Κόστος της επένδυσης}} \times 100 \text{ *}$$

$$\text{Αναμενόμενη απόδοση} = \frac{1,5 \text{ εκ.}}{15 \text{ εκ}} \times 100 = 10\% \text{ **}$$

(3 x 1μ = 3 Μονάδες)

β) Αν το ύψος του επιτοκίου είναι 8,5%, να εξηγήσετε αν θα συμβουλεύατε την επιχείρηση να πραγματοποιήσει την επένδυση.

Αν το ύψος του επιτοκίου είναι 8,5%, θα συμβούλευα την επιχείρηση να πραγματοποιήσει την επένδυση*, αφού το αναμενόμενο ποσοστό απόδοσης της επένδυσης είναι μεγαλύτερο από το ύψος του επιτοκίου.*

Κεφ. 7 Ενός 3.2 σελ 202-203

(2x 1μ = 2 Μονάδες)

3. Να δηλώσετε σε ποιο είδος πληθωρισμού αναφέρεται η κάθε αιτία πρόκλησης πληθωρισμού. Να σημειώσετε το κάθε γράμμα με το αντίστοιχο είδος πληθωρισμού.

(π.χ α) – Πληθωρισμός Ζήτησης ή α) – Πληθωρισμός Κόστους)

α) - Πληθωρισμός Κόστους

β) – Πληθωρισμός Ζήτησης

γ) – Πληθωρισμός Ζήτησης

δ) – Πληθωρισμός Κόστους

ε) – Πληθωρισμός Κόστους

ζ) – Πληθωρισμός Κόστους/
Πληθωρισμός Ζήτησης.

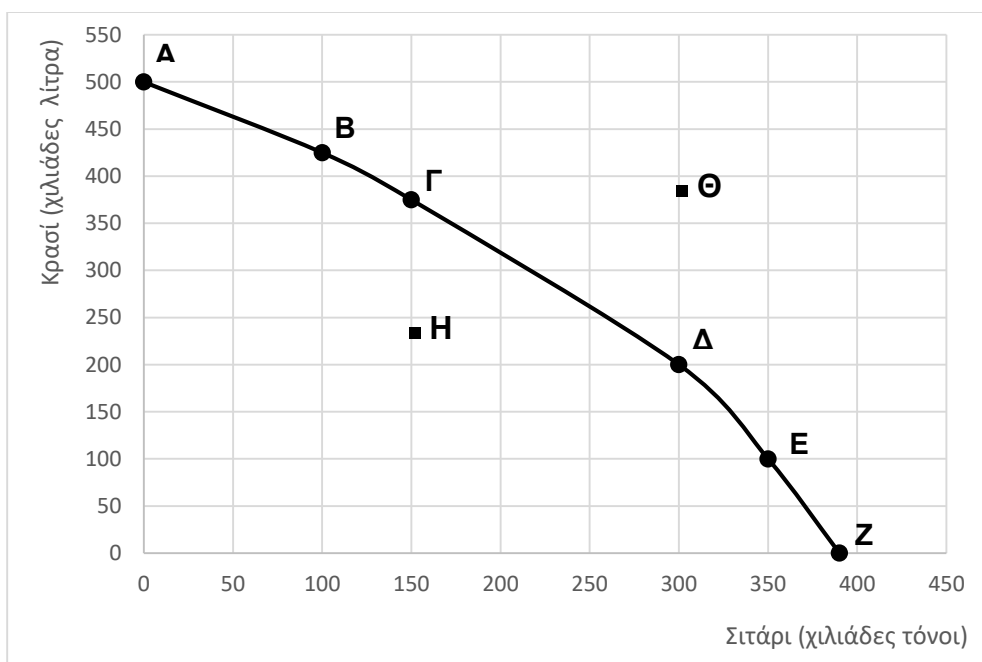
(6x 1μ = 6 Μονάδες)

(Σύνολο μονάδων 25)

Κεφ. 6 Ενός 6.3.2 σελ 182-183

ΕΡΩΤΗΣΗ Γ

1. Στην οικονομία μιας χώρας παράγονται μόνο σιτάρι και κρασί. Με δεδομένη την τεχνολογία και χρησιμοποιώντας όλους τους συντελεστές παραγωγής πλήρως και αποδοτικά, παράγονται οι πιο κάτω μέγιστοι συνδυασμοί ποσοτήτων των δύο αγαθών:

Με βάση την πιο πάνω καμπύλη να απαντήσετε στα πιο κάτω ερωτήματα:

α) Να ονομάσετε την καμπύλη ΑΒΓΔΕΖ

Καμπύλη Παραγωγικών Δυνατοτήτων (ΚΠΔ) (1 x 2μ = 2 Μονάδες)

β) Να αναφέρετε πόσα λίτρα κρασιού και πόσους τόνους σιταριού παράγει η οικονομία αυτή αν βρίσκεται στον συνδυασμό Η

250 χιλ. λίτρα κρασιού * και 150 χιλ. τόνους σιταριού * (2 x 1μ = 2 Μονάδες)

γ) Να αναφέρετε πώς ονομάζονται οι συνδυασμοί, Η, Γ και Θ

Συνδυασμός Η: Εφικτός συνδυασμός *

Συνδυασμός Γ: Μέγιστος συνδυασμός *

Συνδυασμός Θ: Ανέφικτος συνδυασμός * (3 x 1μ = 3 Μονάδες)

δ) Να υπολογίσετε το **συνολικό** κόστος ευκαιρίας του κρασιού μεταξύ των συνδυασμών Ε και Δ

Συνδυασμοί	Κρασί (χιλιάδες λίτρα)	Σιτάρι (χιλιάδες τόνοι)
Ε	100	350
Δ	200	300

Κόστος Ευκαιρίας Κρασιού (συνολικά) = Θυσία Σιταριού

350– 300 = 50 χιλ. τόνοι σιταριού * (1 x 2μ = 2 Μονάδες)

ε) Να υπολογίσετε το **ανά μονάδα** κόστος ευκαιρίας του κρασιού μεταξύ των συνδυασμών Ε και Δ

$$\begin{aligned} \text{Κόστος Ευκαιρίας Κρασιού (ανά μονάδα)} &= \frac{\text{Θυσία Σιταριού}}{\text{Αύξηση Κρασιού}} \\ &= \frac{350-300}{200-100} = \frac{50}{100} = 0,5 \text{ χιλ. τόνοι σιταριού} \end{aligned} \quad (4 \times 1\mu = 4 \text{ Μονάδες})$$

ζ) Να αναφέρετε ένα παράγοντα που θα μπορούσε να μετατοπίσει την καμπύλη ΑΒΓΔΕΖ προς τα δεξιά

Ένας από τους δύο παράγοντες:

- **Αύξηση της ποσότητας των συντελεστών παραγωγής και των δύο αγαθών**
- **Βελτίωση της τεχνολογίας παραγωγής και των δύο αγαθών.**

(1 x 2μ = 2 Μονάδες)

η) Να ονομάσετε το φαινόμενο της μετατόπισης της καμπύλης ΑΒΓΔΕΖ προς τα δεξιά

Οικονομική Μεγέθυνση ή Οικονομική Ανάπτυξη. (1 x 1μ = 1 Μονάδα)

θ) Να εξηγήσετε αν η αύξηση του ποσοστού ανεργίας επηρεάζει την καμπύλη ΑΒΓΔΕΖ.

Η αύξηση του ποσοστού ανεργίας δεν επηρεάζει την ΚΠΔ, *

γιατί για την παραγωγή των μέγιστων συνδυασμών οι συντελεστές παραγωγής απασχολούνται πλήρως, * (η ανεργία είναι μηδέν).

Κεφ. 3 Ενότ. 6 σελ 64-68

(2 x 1μ = 2 Μονάδες)

2. Να χαρακτηρίσετε το περιεχόμενο των πιο κάτω προτάσεων ως Ορθό ή Λάθος.

Να σημειώσετε το κάθε γράμμα με τον αντίστοιχο χαρακτηρισμό.

α) Ορθό

β) Λάθος

γ) Λάθος

δ) Ορθό

ε) Ορθό

ζ) Ορθό

η) Λάθος

(7 x 1μ = Μονάδες 7)

(Σύνολο μονάδων 25)

ΕΡΩΤΗΣΗ Δ

1. Στον πιο κάτω πίνακα δίνονται στοιχεία για μια υποθετική οικονομία:

Έτος	ΑΕΠ €	Πληθυσμός
2019	800.000.000	100 000
2020	825.000.000	110 000

Με βάση τα πιο πάνω στοιχεία:

α) Να υπολογίσετε το Κατά Κεφαλήν Εισόδημα της χώρας για τα έτη 2019 και 2020 (να γράψετε τον **τύπο που θα χρησιμοποιήσετε** και να δείξετε τους **υπολογισμούς** σας)

$$\text{Κατά Κεφαλήν Εισόδημα} = \frac{\text{Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν}}{\text{Πληθυσμός της χώρας}} \quad *$$

$$2019: \text{ Κατά Κεφαλήν Εισόδημα} = \frac{800.000.000}{100\ 000} = \mathbf{€8.000} \quad *$$

$$2020: \text{ Κατά Κεφαλήν Εισόδημα} = \frac{825.000.000}{110\ 000} = \mathbf{€7.500} \quad *$$

(3 x 1μ = 3 Μονάδες)

β) Να αναφέρετε δύο (2) άλλους παράγοντες, εκτός από το Κατά Κεφαλήν Εισόδημα, που περιγράφουν το βιοτικό επίπεδο της χώρας.

Δύο από τους πιο κάτω παράγοντες:

- Η κατανομή του Εθνικού Εισοδήματος
- Τα κοινωνικά αγαθά και υπηρεσίες
- Ο ελεύθερος χρόνος
- Το περιβάλλον
- Η πολιτική ευημερία
- Ο εθελοντισμός
- Η εργασιακή ευημερία
- Ο πολιτισμός.

(2 x 1μ = 2 Μονάδες)

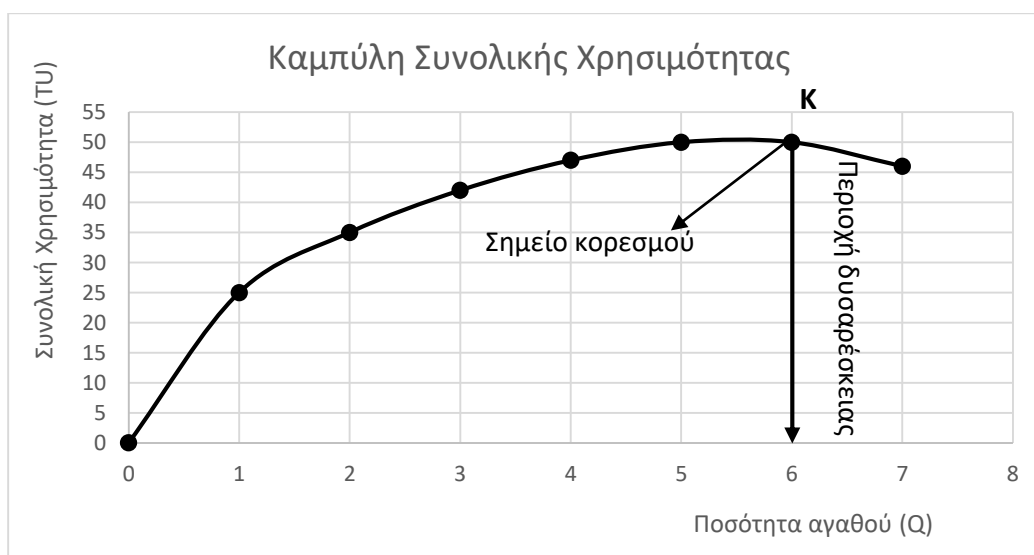
Κεφ. 2 Ενότ. 3 σελ 33-35

2. Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει στοιχεία που αφορούν ένα υποθετικό καταναλωτή:

Ποσότητα αγαθού Q	Συνολική Χρησιμότητα TU	Οριακή Χρησιμότητα MU iii.
0	0	_*
1	25	25 *
2	35	10 *
3	42	7 *
4	47	5 *
5	50	3 *
6	50	0 *
7	46	-4 *

Με βάση τα στοιχεία του πιο πάνω πίνακα:

α) Να κατασκευάσετε την καμπύλη της Συνολικής Χρησιμότητας

Διαγραμματική απεικόνιση καμπύλης: $8 \times 0,5\mu = 4$ μονάδες
 Ονομασία αξόνων: $2 \times 0,5\mu = 1$ μονάδα
 Διαχωρισμός (διαστήματα) αξόνων: $2 \times 0,5\mu = 1$ μονάδα

β) Να προσδιορίσετε πάνω στο διάγραμμα το σημείο κορεσμού (Κ) και την περιοχή δυσαρέσκειας

(2 x 2μ = 4 Μονάδες)

γ) Να υπολογίσετε την Οριακή Χρησιμότητα σε **όλες** τις μονάδες του αγαθού (να δείξετε τον **τύπο** και **ένα τουλάχιστον, υπολογισμό**)

$$\text{Οριακή Χρησιμότητα} = \frac{\text{Μεταβολή Συνολικής Χρησιμότητας}}{\text{Μεταβολή Ποσότητας του Αγαθού}} \quad * *$$

Π.χ. Οριακή χρησιμότητα στην 1^η μονάδα:

$$\text{Οριακή Χρησιμότητα: } MU = \frac{DTU}{DQ} \quad MU = \frac{25-0}{1-0} \quad MU = \frac{25}{1} = 25 \quad * *$$

(12 x 0,5μ = 6 Μονάδες)

δ) Να εξηγήσετε, πόσες μονάδες από το αγαθό θα αγοράσει ο καταναλωτής, αν διαθέτει €28 και η τιμή του αγαθού είναι €4 τη μονάδα.

Ο καταναλωτής με το δεδομένο εισόδημα του μπορεί να αγοράσει

$$28 \div 4 = 7 \text{ μονάδες}$$

Θα αγοράσει όμως 6 μονάδες, ** αφού η ποσότητα αυτή μεγιστοποιεί τη συνολική του χρησιμότητα **

ή η ποσότητα αυτή είναι το σημείο κορεσμού, δηλαδή η ανάγκη του καταναλωτή ικανοποιείται πλήρως

ή γιατί στην ποσότητα αυτή, η οριακή χρησιμότητα μηδενίζεται

ή γιατί μετά την ποσότητα αυτή, η οριακή χρησιμότητα γίνεται αρνητική

ή γιατί μετά την ποσότητα αυτή, ο καταναλωτής αρχίζει να νιώθει δυσαρέσκεια.

Κεφ. 4 Ενότ. 3.2 σελ 91-94

(4 x 1μ = 4 Μονάδες)

(Σύνολο μονάδων 25)

ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΜΟΝΑΔΩΝ 100